Tämän sivun alkukielistä versiota mt on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

malta

Swipe to change

Todistelu

Malta

1 Todistustaakka

1.1 Mitkä ovat todistustaakkasäännöt?

Riita-asioiden oikeudenkäyntijärjestystä koskevan lain (*Code of Organisation and Civil Procedure*) 562 §:n mukaan velvollisuus näyttää tosiseikka toteen on siihen vetoavalla asianosaisella.

1.2 Onko olemassa sääntöjä, joiden nojalla tiettyjä tosiseikkoja pidetään sellaisina, ettei niiden toteen näyttäminen ole tarpeen? Millaisissa tapauksissa? Onko tiettyjen olettamusten kumoaminen mahdollista esittämällä vastatodistelua?

Asiaa koskevat säännökset ovat riita-asioiden oikeudenkäyntijärjestystä koskevan lain 627 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä. Lain 627 §:ssä mainitaan asiakirjoja, jotka hyväksytään sellaisenaan näytöksi ilman oikeaksi todistamista. Näitä ovat muun muassa:

Maltan hallituksen asiakirjat, jotka on allekirjoittanut ministeri tai kyseisen asiakirjan laatineen osaston päällikkö, tai heidän poissa ollessaan varamies tai muu lähinnä alemmassa virka-asemassa oleva, joka on valtuutettu allekirjoittamaan kyseisiä asiakirjoja;

Maltan ministeriöiden rekisterit;

kaikki viralliset asiakirjat, jotka toimivaltaiset viranomaiset ovat allekirjoittaneet ja jotka on julkaistu Maltan hallituksen tiedotteessa;

Maltan hallituksen asiakirjat, jotka on painettu hallituksen suostumuksella ja julkaistu asianmukaisesti;

Maltan tuomioistuinten, myös kirkollisten tuomioistuinten, asiakirjat ja rekisterit;

yleisen rekisteriviranomaisen (*Public Registry Office*) ja maarekisterin (*Land Registry*) antamat todistukset;

riita-asioita käsittelevän tuomioistuimen ensimmäisen jaoston (*First Hall of the Civil Court*) valvonnassa annettu meriselitys;

muut kauppamerenkulkulaissa mainitut asiakirjat (muun muassa kirjaajan tai muun valtuutetun virkamiehen allekirjoittamat rekisteröintitodistukset sekä rekisteröintitodistukseen kirjoitetut muut maininnat, jotka kirjaaja tai muu valtuutettu virkamies on allekirjoittanut).

Tiettyjen muiden asiakirjojen sisältö on myös vapautettu oikeaksi todistamisesta, mutta niiden aitous on kuitenkin todistettava:

lainsäädännössä tai hallituksen toimesta valtuutetun tai tunnustetun laitoksen tai julkisen elimen asiakirjat ja rekisterit;

seurakuntien asiakirjat ja rekisterit, jotka liittyvät syntymään, avioliittoon ja kuolemaan, sekä seurakunnan papin läsnä ollessa lainsäädännön mukaisesti toteutetut toimet;

Maltassa toimivien julkisten notaarien asiakirjat ja rekisterit;

kaupan alan toimijoiden laatima lakisääteinen kirjanpitoaineisto siltä osin kuin se liittyy sopimukseen tai muuhun luonteeltaan kaupalliseen toimeen;

julkisten välittäjien laatima lakisääteinen kirjanpitoaineisto siltä osin kuin se liittyy sopimuspuolten välisiin liiketoimiin.

Edellä mainittujen asiakirjojen sisällön kiistävien todisteiden esittäminen on sallittua.

Edellä mainittujen asiakirjojen lisäksi Maltan lakien 16 luvussa (*Civil Code*) oletetaan, että avioliitossa syntyneen lapsen isä on aviomies. Tämä oikeudellinen olettamus voidaan todistaa pätemättömäksi riita-asioita käsittelevän tuomioistuimen perheoikeuden jaostolle (*Civil Court, Family Section*) annettavalla valaehtoisella hakemuksella. Lisäksi on esitettävä todisteet, joilla olettamus osoitetaan pätemättömäksi.

1.3 Missä määrin oikeuden on vakuututtava jostakin tosiseikasta voidakseen perustaa tuomionsa tällaisen tosiseikan olemassaoloon?

Jotta tuomioistuin voi antaa tuomion siviiliasioissa, sen on todettava esitettyjen todisteiden olevan riittävän hyviä.

2 Todisteiden vastaanottaminen

2.1 Edellyttääkö todisteiden vastaanottaminen aina asianosaisen pyyntöä, vai voiko tuomari tietyissä tapauksissa hankkia todisteita oma-aloitteisesti?

Kaikki oikeuskäsittelyn asianosaiset voivat todistaa riippumatta siitä merkityksestä, joka asialla on heille. Asianosainen voi todistaa omasta tai toisen asianosaisen pyynnöstä, tai tuomioistuin voi kutsua hänet todistamaan viran puolesta. Kun menettely aloitetaan valaehtoisella hakemuksella, on laadittava todistajaluettelo. Todistajaluettelo on liitettävä myös valaehtoiseen vastaukseen. Asianosaisen on toimitettava hakemus, jos hän haluaa tuoda uuden todistajan oikeuden kuultavaksi.

2.2 Mitä seuraa sen jälkeen, kun asianosaisen pyyntö todisteiden vastaanottamisesta on hyväksytty?

Kun todisteiden vastaanottamista koskeva hakemus on hyväksytty, todistajat haastetaan kuultavaksi asianosaisen hakemuksella. Todistajien haastamista pyydetään suullisesti tai kirjallisesti Maltan tai Gozon rauhantuomioistuimelta (*Court of Magistrates*).

2.3 Millaisissa tapauksissa oikeus voi evätä asianosaisen esittämän pyynnön todisteiden vastaanottamisesta?

Tuomioistuin voi hylätä asianosaisen jättämän hakemuksen todisteiden vastaanottamisesta, jos haastettava henkilö on lakimies, oikeudellinen asiamies tai pappi. Myöskään istunnossa läsnä olevat henkilöt pääsääntöisesti eivät saa toimia todistajina kyseisessä asiassa. Tuomioistuin voi kuitenkin harkintansa mukaan yksittäistapauksissa poiketa tästä pääsäännöstä, jos siihen on hyvät perusteet. Joissakin erityislaeissa säädetään virka-asioita koskevasta vaitiolovelvollisuudesta ja kielletään luottamuksellisen tiedon paljastaminen. Tuomioistuin voi evätä todistelua koskevan pyynnön myös silloin kun se pitää todistajan lausumaa tarpeettomana.

2.4 Mitä erilaisia todistelukeinoja on olemassa?

Todisteita voidaan esittää asiakirjoina, suullisesti tai valaehtoisena todistuksena.

2.5 Millä tavoin todisteita voidaan ottaa vastaan todistajilta? Tapahtuuko se eri tavoin kuin todisteiden vastaanottaminen asiantuntijoilta? Mitä sääntöjä sovelletaan kirjallisiin todistajanlausuntoihin ja asiantuntijalausuntoihin?

Pääsäännön mukaan todistajia kuullaan suullisesti julkisessa istunnossa. Lainsäädännössä säädetään myös muunlaisesta todisteiden vastaanottamisesta: Sekä Maltassa että ulkomailla asuvat todistajat voivat antaa todisteita valaehtoisella todistuksella.

Jos henkilö, jonka on esiinnyttävä todistajana vireillä olevassa asiassa, on lähdössä pois Maltasta, tai jos hänen terveydentilansa tai ikänsä perusteella voidaan olettaa, että hän saattaa menehtyä tai tulla kykenemättömäksi antamaan kertomustaan ennen asian käsittelyä, tai ei kykene muutoin osallistumaan oikeudenkäyntiin, tuomioistuin määrää avustajan ottamaan kertomuksen vastaan. Todistajalle esitetyt kysymykset ja hänen niihin antamat vastaukset tallennetaan kirjallisesti, ja todistaja allekirjoittaa todistuksensa tai vahvistaa sen puumerkillään.
Tuomioistuin voi myös nimittää muun tuomarin (*Supplementary Judge)* kuulemaan todistajaa, joka ei ikänsä vuoksi pysty poistumaan kotoaan.
Jos todistaja asuu ulkomailla, lakimies voi hakemuksella pyytää tämän kuulemista virka-avun välityksellä (*rogatory request).* Todistajan kuulemista pyytävä asianosainen toimittaa kirjalliset kysymykset ja ilmoittaa sen henkilön nimen ja osoitteen, joka toimii hänen puolestaan todistajaa kuultaessa.
Tuomioistuin voi tarpeen mukaan sallia todistajan kertomuksen esittämisen ääni- tai kuvatallenteena.
Tuomioistuin voi myös nimittää oikeudellisia asiantuntijoita (*legal referee*) kuulemaan todistajia ja vastaanottamaan todistajanvaloja.
Oikeudellisella asiantuntijalla on todisteita vastaanottaessaan käytössään samat keinot kuin tuomioistuimella.

2.6 Onko joillakin todistelukeinoilla suurempi painoarvo kuin toisilla?

Kaikki todistelukeinot ovat yhtä tärkeitä.

2.7 Onko tiettyjen tosiseikastojen todistaminen sidottu määrätynlaiseen todistelumenettelyyn?

Ei, mutta aina on esitettävä parhaat mahdolliset todisteet.

2.8 Velvoittaako laki todistajat todistamaan?

Lain mukaan kaikkien haastettujen todistajien on todistettava.

2.9 Millaisissa tilanteissa todistajat voivat kieltäytyä todistamasta?

Oikeudenkäynnin asianosaisen vaimo tai aviomies ovat esteettömiä todistajia, ja heidät voidaan jonkin asianosaisen pyynnöstä velvoittaa todistamaan oikeuskäsittelyssä. Vaimoa tai aviomiestä ei voida kuitenkaan velvoittaa paljastamaan seikkaa, jonka on kuullut luottamuksellisesti puolisoltaan avioliiton aikana. Puolisoa ei voida myöskään määrätä vastaamaan kysymyksiin, jotka voivat johtaa siihen, että toista puolisoa vastaan pannaan vireille rikosoikeudenkäynti.
Myöskään lakimiehelle, oikeudelliselle asiamiehelle tai papille kerrottua asiaa ei tarvitse paljastaa. Jos lakimies tai oikeudellinen asiamies saa luvan asiakkaaltaan, hänelle voidaan esittää kysymyksiä seikoista, jotka asiakas on kertonut käsiteltävänä olevasta asiasta. Vastaavasti pappi voi asianomaiselta henkilöltä luvan saatuaan vastata kysymyksiin seikoista, jotka on saanut tietoonsa ripin yhteydessä.
Kirjanpitäjät, lääkärit, sosiaalityöntekijät ja avioliittoneuvojat voidaan ainoastaan tuomioistuimen määräyksellä velvoittaa paljastamaan asiakkailtaan saamiaan vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja tai ammattiaan harjoittaessaan muuten saamiaan tietoja. Tämä koskee myös tulkkeja, jotka osallistuvat tällaisten tietojen välittämiseen.
Vaitiolovelvollisuuden sitoma todistaja ei saa paljastaa luottamuksellisia tietoja muuten kuin olosuhteissa, joista säädetään käsiteltävänä olevaan asiaan sovellettavassa lainsäädännössä.

2.10 Voidaanko todistamisesta kieltäytyvää henkilöä rangaista tai pakottaa hänet todistamaan?

Jos asianmukaisesti haastettu todistaja ei saavu nimettynä ajankohtana oikeuden kuultavaksi, hän syyllistyy oikeuden halventamiseen, mistä määrätään välittömästi sakkorangaistus. Tuomioistuin voi myös antaa todistajasta pidätysmääräyksen tai määrätä hänet tuotavaksi seuraavaan oikeuden istuntoon.
Tuomioistuin voi kumota todistajalle määräämänsä sakon, jos istunnosta pois jäämiselle on hyvät perusteet.

2.11 Onko olemassa henkilöryhmiä, joita ei voida kuulla todistajina?

Todistajina voidaan kuulla kaikkia henkilöitä, jotka ovat täysissä ruumiin ja sielun voimissa ja joilla on kelpoisuus esiintyä todistajina. Todistajan ikä ei estä kuulemista, jos hän ymmärtää, että todistajan kertomuksen on oltava totuudenmukainen.

2.12 Mikä on tuomarin ja asianosaisten asema todistajainkuulustelussa? Millä edellytyksillä todistajaa voidaan kuulla käyttämällä hyväksi erilaisia teknisiä apuneuvoja, kuten videoneuvottelua?

Tuomioistuin voi esittää todistajalle tarpeellisiksi tai välttämättömiksi katsomiaan kysymyksiä kaikissa pää- tai vastakuulustelun vaiheissa. Kaikki oikeuskäsittelyn asianosaiset voivat todistaa riippumatta siitä merkityksestä, joka asialla on heille. Asianosainen voi todistaa omasta tai toisen asianosaisen pyynnöstä, tai tuomioistuin voi kutsua hänet todistamaan viran puolesta.
Tuomari kuulee alaikäisiä yleensä suljetuin ovin. Vaihtoehtoisesti voidaan nimittää lapsiasiavaltuutettu, joka huolehtii alaikäisen kuulemisesta.
Maltan ulkopuolella asuvia todistajia voidaan kuulla videoneuvottelussa.

3 Näytön arviointi

3.1 Estääkö se, että todiste on hankittu lainvastaisin keinoin, tuomioistuinta ottamasta todistetta huomioon tuomiossa?

Jos todisteet on hankittu laillisin keinoin, tuomioistuimella on täysi harkintavalta tuomiosta päättäessään. Ainoana poikkeuksena tuomioistuin ei pääsääntöisesti ota huomioon tosiseikkoja, jotka todistaja sanoo kuulleensa toisilta henkilöiltä, tai jotka toiset henkilöt voidaan haastaa itse kertomaan tuomioistuimelle.

3.2 Käykö lausumani todisteesta ollessani itse asianosaisena asiassa?

Asianosaisen lausumat käyvät todisteeksi.

Päivitetty viimeksi: 22/03/2017
Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.